

Муниципальное бюджетное образовательное учреждение
«Юбилейная средняя общеобразовательная школа»

Рассмотрено на заседании МО школы

Согласовано:

Утверждено

Протокол №1 от «31»августа2026г.

Зам директора по УВР

директор школы

Руководитель МО Г.И. Киткаева

Т.Д. Загайнова

В.А. Курбатов

« 01 » 09 2026 г.

РАБОЧАЯ ПРОГРАММА

Название предмета

Марийский язык

Класс

3

Срок реализации программы

2026-2027 учебный год

Ф.И.О. учителя, категория (разряд)

Киткаева Г.И.,

учитель начальных классов, ИКН и марийского
языка высшей квалификационной категории

Количество часов по программе

(всего, в неделю)

34 часа в год, 1 час в неделю

п. Юбилейный

2026г.

Пояснительная записка

Рабочая программа составлена на основе требований Федерального государственного образовательного стандарта начального общего образования (пр. Министерства образования и науки РФ №17785 от 06.10.2009г) и примерной программы по марийскому (государственному) языку» (авторы В.В. Константинова, Г.С.Крылова, Н.А. Кулалаева, Р.П.Игнаева, 1-11 класс). Йошкар-Ола: ГБОУ ДПО (ПК) С «Марийский институт образования», 2011.-112с.

Согласно Базисному плану образовательных учреждений республики Марий Эл всего на изучение марийского (государственного) языка в начальной школе выделяется в 3 классе 34 ч (1 ч в неделю, 34 учебные недели). Для реализации программного содержания используются следующие учебные пособия:

1. Г.С. Крылова. Марий йылме. Учебник для 3 класса. Й-Ола, Марийское книжное издательство.

Содержание учебного предмета

Аудирование(колыштын умылымаш)

- 1,5 минут наре йонгалтше тестым (диалогым але монологым) умылаш; текст почеш йодышлан вашмутым пуэн мошташ, темлыме заданийым ыштен мошташ.

Говорение (кутырымаш)

- 350 – 400 мутым да мут сочетанийым палаш, нуным кутырымаште кучылт мошташ;
- теме почеш 4-5 репликан диалогым але 6-8 предложениян (монологым чонен мошташ:
 - Шке класс нерген (6-8 предложений);
 - Шыже, теле, шошо пагыт нерген (6-8 предложений);
 - Йошкар - Ола(6-8 предложений);
 - Кевытыште (6-8 предложений);
 - Удырамаш пайрем (6-8 предложений)%;
 - Марий пайрем (6-8 предложений);
 - Физкультурник улына (6-8 предложений);
 - Эрдене (6-8 предложений);
- 100 марте шотлен мошташ

Чтение (лудмаште)

- чыла буквам лудын мошташ;
- куштылго текстым йўкын да шкевуа лудмо годым умылаш;
- лудмо текст почеш йодышлан вашмутым пуэн мошташ;
- лудмо почеш тун шонымашым каласен мошташ;
- лудмо почеш йодышым шынден мошташ.

Письмо (возымаште):

- мутер диктантым возен мошташ;
- сўрет почеш 4-5 предложенийым возен мошташ;

- лудмо почеш планым возен мошташ;
- образецлан энертен, пайрем дене саламлымашым возен мошташ;
- тунемме тема почеш 5-6 предложениян ойлымашым возен мошташ.

Кутырымго годым кучылтмаш грамматический материал тыгай лиймаш: личный олмештыш мутын лица дене вашталтмаше; лўм мутын притяжательный суффиксше (чыла лицаште); глаголын кызытсе-шушаш жапше (чыла лицаште кучылт моштымаш); глаголын шбрымб формажо(ед.ч.); повелительный наклонений; кўчык да кужу форман шотлымо чот мут; радаман чот мут; *дене, гыч, марте почеш мут-влак*; верым ончыктышо почеш мут да наречий; жапым ончыктышо наречий-влак(эрдене, кастене, кечывалым); *ден, да* ушем мут-влак; утвердительный да вопросительный предложений.

- 8-9 изи почеламутым (почеламут гыч ужашым) наизусть тунемаш.

Результаты изучения учебного предмета

«Марийский (государственный) язык» в 3 классе.

Личностные УУД

Личностными результатами изучения предмета «Марийский (государственный) язык» в 3 классе является формирование следующих умений:

- Самоопределение: система заданий, нацеленных на формирование у обучающихся устойчивого мнения о необходимости изучения марийского языка как государственного; формирование у обучающихся сознательного отношения к изучению марийского языка с помощью сквозного книжного героя на уровне понимания и говорения.
- Смыслообразование: формирование понимания важности владения несколькими языками, что является мотивом к изучению марийского (гос.) языка.
- Ценностная и нравственно-этическая ориентация: формирование у обучающихся уважительного отношения к родным и близким, понимания друзей-одноклассников. Любви и бережного отношения к родному краю, природе, а также толерантности в межличностном взаимодействии.

Обучающиеся получают возможность для формирования :

Внутренней позиции обучающегося на уровне положительного отношения к своей школе, семье, другу, одноклассникам. Понимания необходимости изучения марийского языка для общения с его носителями;

Положительной адекватной дифференцированной самооценки на основе критерия «понимаю и умею говорить на марийском языке»

Регулятивные УУД

Регулятивными результатами изучения «Марийский (государственный) язык» во 3 классе является формирование следующих умений:

Выполнение заданий по образцу и в соответствии с правилами марийского языка:

- Подбор лексических и языковых средств для составления собственных высказываний в рамках тематики 3 класса.
- Подбор лексических и языковых средств для составления собственных высказываний в рамках тематики 3 класса.

3. Осуществление оценивания своей работы и результатов деятельности товарища по парте.

Обучающиеся получают возможность научиться:

- Работать в сотрудничестве с учителем;
- Ставить новые учебные задачи;
- Использовать изученный лексический материал в новых ситуациях;
- Самостоятельно обогащать свои знания по предмету;
- Работать с соседом по парте договариваться о распределении работы между собой и соседом, выполнять свою часть работы, пробовать проверять часть работы, выполненную соседом.

Познавательные УУД

Познавательными результатами изучения предмета «Марийский (государственный) язык» в 3 классе является формирование следующих умений:

1. Выполнение сравнения, общения при составлении текстов в рамках изучаемой темы.
2. Использование слов, словосочетаний, предложений в ситуациях общения.
3. Дописывание недостающих букв в словах, слов в предложениях
4. Чтение и понимание основного содержания небольших текстов
5. Нахождение нужной информации в небольшом тексте
6. Понимание содержания несложного текста
7. Описание картины. Рисунка по изучаемой теме
8. Рассказ о себе, любимом животном, друге, школе, семье.
9. Выражение своего отношения к предмету высказывания.

Обучающиеся получают возможность научиться:

- применять слова, словосочетания, синтаксические конструкции в ситуациях общения;
- находить в учебниках нужную информацию для говорения в рамках изучаемой темы;
- читать несложные тексты с целью получения информации и нахождения ответа на вопросы;
- описывать предметы и явления, используя изученную и фоновую лексику;
- ориентироваться в учебной книге: находить нужный абзац, предложение, слова, упражнения, иллюстрации;
- Различать звуки и буквы марийского языка.

Коммуникативные УУД

Коммуникативными результатами изучения предмета «Марийский (государственный) язык» в 3 классе является формирование следующих умений:

1. Соблюдение при говорении правил этикета на основе традиций марийского народа.
2. Организация беседы (диалога), небольшого монолога в ситуациях учебного и семейно-бытового общения.
3. Составление предложений по рисунку.
4. Составление вопросов на основе текста.
5. Высказывание своей точки зрения на основе ситуаций.

Обучающиеся получают возможность научиться:

- Использовать при говорении на марийском языке этикетные слова;

- Составлять диалог небольшой текст;
- Высказывать свое отношение к результату деятельности соседа по парте;
- Использовать лексические единицы в новых ситуациях общения;
- Составлять текст на основе заданного плана.

Урокын темыже	Лексика да кутырымо образец	Грамматический материал	Кучылтшаш произведений да лингвокраеведений материал	Тунемшын ыштыме дейвийже	Универсальный учебный действий (УУД)
1-тема Мемнан классна (3 урок) 1.Мемнан классна. Классыште мо уло. 2.Кушто верланымым ойлен моштымаш. 3.Глаголын чыла лица дене вашталтмыже.	Пырдыж, омса, ўстел, пўкен, кўвар, доска, пор, ўштыш; тўсым ончыктышо пале мут-влак; верым ончыктышо почеш мут да наречий-влак; каяш, пураш, лекташ; ошкылаш, илаш, улаш. Тиде пўкен огыл, тиде ўстел; янлык да кайык лўм.	Глаголын чыла лица дене вашталтмыже. - влак суффикс. Верым ончыктышо наречий да почеш мут. Шорымо конструкций: тиде... огыл, тиде.... Пале мутын кужу да кўчык формыжо. Направительный, винительный, местный падеж-влак.	А.Горохов. «Сентябрь эр», «Коля, сур коля», «Изи улына», «Непобежденная Ветлуга», «Пу полат».	Кушто, могай классыште тунемме нерген каласен мошташ. Йодышлан чын вашмутым каласен мошташ. Предложений-влакыште радаман чот мутым кучылтын моштымаш. Л.м. местн. падеж формышто чын кучылташ. Тунемме нерген шонымашым каласымаште глаголым чын кучылташ.	Личностный Шке класс нерген каласен мошта. Школышто мо улмо, кушто мо верланыме нерген ойлен мошта. Йодышлан чын вашмутым пуэн мошта. Регулятивный Мутланымаште йонылышым шижеш, тўрлатен мошта. Вес енын мутланымаште йонылышым муэш. Познавательный Сўрет почеш предложенийым чона, теме почеш мутланымаште ешартыш информацийым кучылтеш. Коммуникативный Текстым да почеламутым чын да сылнын лудеш. Текст гыч мутллыш информацийым налын мошта.
2-шо тема Шыже (5 урок) 1.Шыже игече 2.Шыжым чодыраште. 3.Чодыра мом пуа. 4.Сад-пакчаште, чодыраште шыжым мом погаш лиеш. 5.Ушештарымаш урок. Шыже.	Шошо, кенеж, теле, шыже; реве, шоган, кешыр, кияр, ковышта, паренге; лышташ, понго, ошпонго, куэвонго, шопкевонго, кармывонго, лышташпонго, курезе, почыж, турнявочыж, турня; велаш,	Кызытсе-шушаш жап глаголын шорымо формыжо (ед. числа), тудын лица дене вашталтмыже.	М.Казаков. «Тый каласе, шыже кече», И. Осмин. «Самолёт ден Йыван», А.Горохов. «Чодыраште», А.Январев «Понго нерген тушто-влак».	Шыже, шыже игече нерген каласен мошташ. Йодышлан чын вашмутым пуэн мошташ. Мутланымаште йонылышым шижаш, тўрлатен мошташ	Личностный Шыже, шыже пагыт нерген каласен мошта. Йодышлан чын вашмутым пуэн мошта. Регулятивный Мутланымаште йонылышым шижеш, тўрлатен мошта. Темлыме образец почеш пашам ыштен мошта. Вес енын мутланымаште йонылышым муэш.

	чонешташ, погаш; Йӱр йӱреш.			туныкташ. Сӱрет почеш предложенийым чонаш, теме почеш мутланымаште ешартыш информацийым кучылташ. Глаголым кызытсе-шушаш формышто кучылташ.	Познавательный Сӱрет почеш предложенийым чона, теме почеш мутланымаште ешартыш информацийым кучылтеш. Коммуникативный Текстым да почеламутым чын да сылнын лудеш. Диалогым чонен мошта. Текст гыч мутланаш кӱлшӱ информацийым налын мошта.
3-шо тема Кевытыште (2 урок) 1.Кевытыште. 2.1000 марте шӱдан чот мут.	Кевыт, окса, тенге, сакыр, пазар; ужалаш, налаш; Мыняр шога? Мош?	Винительны й падеж. Глаголым желательный наклоненийште лица дене вашталтымаш. Повелительный наклонений.	«Ямде лий» гыч кӱчык анекдот, «Меран», Гр. Иванов. «Кампетке», «Изи чодырат».	«Кевытыште» тема почеш мутланен мошташ. Глаголын желательный да повелительный наклоненийжым кучылт мошташ. Ситуаций почеш изи диалогым чонен мошташ. Шудан чот мут- влакым предложенийлашт е кучылтмаш.	Личностный «Кевытыште» тема почеш мутланен мошта. Кевыт пашаен-влакым пагала, кевытыште шкем кучен мошта. Регулятивный Тунемме мут- влакым мутланымаште чын кучылтеш, темлыме образец почеш пашам ыштен мошта. Познавательный Кевыт нерген палымашым келгемда, шке гыч информацийым муэш. Глаголын желательный да повелительный наклоненийжым кучылт мошта. Коммуникативный Ситуаций почеш изи диалогым чонен мошта. Теме почеш йолташ дене пашам ыштен мошта, тергыме пашам эртара.

4-ше тема Вургем (2 урок) 1. Вургем. «Вургем» кевытыште. 2. Тўрло идалык жапыште мом чийыман.	Тувыр, ужга, уш, шовыч, йўшто, ката, кем, портышкеш, йолаш, мыжер; чияш, чиен ончаш, ургаш, урген пуаш, келша, ок келше, сынетлан келша, кўлеш, ок кўл, чикташ, налеш, кудааш; лач; Чий! Ит чий!	Повелительный наклонений да тудын шорымо формыжо. Глаголым желательный наклоненийште чыла лицаште кучылтмаш. Олмештыш мутын винительный да дательный падеж формыжо. «Сынетлан келша» мут сочетанийым притяжательный суффикс дене кучылтмаш.	«Шоншо ден меран», А.Барто. «Шўдо вургем», «Меран, меран, куш кает», тушто-влак.	Мут влакым кулеш формышто кучылташ. Образец почеш вес диалогым чонаш. Марий текстым лудаш, тудын тўн содержанияжым умылаш, йодышым шынден мошташ. Сурет почеш мутланымашым чонаш.	Личностный Турло идалык жапыште мом чияш кулмо нерген умыла да каласен мошта. Регулятивный Шке да вес енын пашажым аклен мошта. Мут влакым кулеш формышто кучылтеш. Образец почеш вес диалогым чона. Познавательный Тунемме книга да вес источник гыч кўлеш информацийым муын мошта да мутланымаште кучылтеш, темлыме модель почеш мутлана. Коммуникативный Марий текстым лудеш, тудын тўн содержанияжым умыла, йодышым шында. Сурет почеш мутланымашым чона.
5-ше тема Марий курчак театр (2 урок) 1. Марий курчак театр. 2. «Театрыш каена» модышым роль дене эртарымаш.	Курчак театр, йоча театр; верланаш, тўналаш, ончаш, ончыкташ, лияш, совым кыраш, театрыш пураш, чияш, пўчкаш, ужаш, полшаш, луктын кертеш, кучаш.	Желательный, повелительный наклонений-влакын шорымо формышт (ед. да мн. числа).	«Кум соснаиге», «Ший Пампалче» гыч муро, «Реве».	Театр нерген ешартыш информацийым муын мошташ, лум мутышто притяжательный суффиксым чын кучылташ, глаголын желательный да повелительный наклоненийжым кучылт мошташ. Марий текстым, почеламутым чын	Личностный Илышыште театрын кулешлыкшым умыла, театрым акла, йората, тиде кумылым весылан почын пуэн ойлен мошта. Регулятивный Театр нерген шке гыч ешартыш информацийым кычалеш. Шке да вес енын пашажым аклен мошта. Познавательный Театр нерген ешартыш информацийым муын мошта, лум мутышто

				лудаш. Иодышым чын шындаш да вашмутым пуаш, диалогым чонаш.	притяжательный суффиксым чын кучылтеш. Коммуникативный Марий текстым, почеламутым чын лудеш. Йодышым чын шында да вашмутым пуа, диалогым чона.
6-шо тема Теле (2 урок) 1.Теле. Телымсе игече. 2.У ий пайрем нерген мутланымаш. Саламлымашым возымаш.	Таче могай игече? Мыняр градус йўшто (шокшо)? Сай? Осал? Мардежан, пылан, поранан, луман, верын-верын, кечан; вучаш, кондаш, тыланаш, сорастараш, сакаш. Пайрем дене саламлем (саламлынем); кожым сорастарынем; 2-шо классыште пален налме мут-влакым кучылтмаш.	Глаголын желательный наклоненийже.	В.Сапаев. «Теле», «Чодыраште шочын изи кож», «Ош меран», В.Исенеков. «Лоптыра лум», «Тиде курык мо тура», А.Горохов. «Теле».	Теле нерген текстым палаш. Вес эллаште У ийым вашлийме йула нерген каласен мошташ. Текстым чын лудаш, текст гыч кулеш информацийым налын мошташ. Глаголым желательный наклоненийыште кучылт мошташ.	Личностный У ийым вашлийме йулан кулешлыкшым умыла, шке ешыште эртарыме йула нерген кугешнен каласкала. Регулятивный Тема почеш йодышым шынден моштымым терга. Кугыен-влакым пагален мошта. Познавательный Вес эллаште У ийым вашлийме йўла нерген информацийым муэш да мутланымаште кучылтеш. Коммуникативный Текстым чын лудеш, текст гыч кулеш информацийым налын мошта.
7-ше тема Йошкар-Ола (2 урок) 1.Йошкар-Ола. 2.Йошкар-Олаш унала толшо ен дене диалогым чонымаш.	Рўдола, сер, черке, кўвар, ен, тошто ола; йолын кошташ, ончен кошташ, верланаш, илаш, йораташ; Йошкар-Олаш поезд (автобус) дене каяш; 2-шо классыште	Местный, направительный падеж-влак. Глаголын спряженийже.	К.Беляев. «Поезд», Л. Дербенев. «Йошкар-Ола нерген муро».	Йошкар – Ола нерген каласкален мошташ, темлыме образец почеш пашам ыштен	Личностный Йошкар – Ола нерген каласкален мошта. Регулятивный Мутланымаште йонылышым ыштымыжым шижеш, темлыме образец почеш пашам ыштен

	тунемме пале мут- влак: <i>мотор, сылне, кугу</i> да т.м.			мошташ. Глаголым местный да направител ьный падеж формышто кучылт мошташ. Глаголын спряжений жым пален мошта.	мошта. Познавательный Йошкар – Ола нерген информацийым кычал мошта да мутланымаште кучылтеш, темлыме модель почеш мутлана да воза. Коммуникативный Ситуаций почеш изи диалогым чонен мошта, текстым чын лудеш.
8-ше тема Уремыште (2 урок) 1.Уремыште. «Уремыште» модыш. 2.Корнышто шекланыза!	Светофор; шола (пурла) могыр, шола (пурла) могырым налаш, вик каяш, урем гоч вончаш, урем дене каяш, логалаш, каласаш, шекланаш, шогаш, шогалаш; эркын, писын; кайыман; Шекланен вончаш кўлеш. Правилым ит пудырто.	Повелительный наклоненийын шорымо формыжо.	В.Васильев. «Поро рвезе», Гр. Иванов. «Светофор», «Тушто», А. Мокеев. «Велосипед», И. Емельянов. «Тушто».	Урокишто пырля шинчыме йолташ дене тема почеш мутланен мошташ, ыштыме пашам ваш-ваш терген мошташ. Кутырымаште этикет шомакым чын кучылташ, ситуаций почеш йодышым шындаш, вашмутым пуаш. Сурет почеш мутланымашым чонаш. Повелительный наклоненийын шорымо формыжым предложенийлашт е чын кучылтмаш.	Личностный Уремыште шкем кузе кучымым пала, умыла. Ен коклаште шкем чын кучен мошта. Регулятивный Урокишто пырля шинчыме йолташ дене мутланен мошта, ыштыме пашам ваш-ваш терген мошта. Познавательный Ача-ава, коча, кова нерген кугешнен каласкален мошта. Коммуникативный Кутырымаште этикет шомакым чын кучылтеш, ситуаций почеш йодышым шында, вашмутым пуа. Сурет почеш мутланымашым чона.
9-ше тема Мый черле улам	Туп, логар,	Лум мутын	В.Маяковский	Черланыме	Личностный

(2 урок) 1.Мый черле улам. «Врач дене» модыш. 2.Мый таза лийнем. Ушештарымаш урок.	мўшкыр, эм; градусликым шындаш, уколум шындаш (ышташ), рецептым возаш, йылмым (логарым) ончаш, эмлаш; черле, таза; нимо (нимат) ок коршто; эмым 3 гана йўаш кўлеш.	притяжательный суффиксше. Манын ушем мут. Гай почеш мутан танастарымаш конструкций.	«Ко лияш» (ужаш), А.Федоров. «Гимнастика»В. Дмитриев. «Шинчышна ме шинчышна», Гр.Иванов. «Кочам гай коям», тазалык нерген калыкмут.	годым мо корштымо нерген каласен мошташ. Темлыме образец почеш манын ушем мутан предложени йым чонен мошташ. Сўрет почеш шке гыч текстым чонен мошташ, Почеламут ым сылнын лудаш, сўрет почеш мутланымаш шым чонаш, ситуаций почеш изирак диалогым ышташ.	Черланыме гоным мо корштымо нерген каласен мошта. Регулятивный Темлыме образец почеш предложенийым чонен мошта.Возымаште йонгылышым ужын мошта. Познавательный Сўрет почеш шке гыч текстым чонен мошта, теме почеш мутланымаште ешартыш информацийым кучылтеш. Коммуникативный Почеламутым сылнын лудеш, сўрет почеш мутланымашым чона, ситуаций почеш изирак диалогым ышта.
10-шо тема Шошо толын (2 урок) 1.Шошо толын. 2.Янлык-влак шошым. Шошо пале-влак.	2-шо классыште тунемме мут-влакым кучылташ; чонештен каяш, йоген каяш, игым лукташ, ломбо пеледеш, мурым	Деепричасти й + полшышо глагол конструкций (чонештен каяш) да тудын шорымо	В.Сапаев. «Келге пич вынемыште», Й.Осмин. «Шошо», шошо нерген	Йоратыме идалык жап да шошо нерген каласен мошташ, шинчымашым келгемдаш. Мут-	Личностный Йоратыме идалык жап да шошо нерген каласен мошта,шинчымашым келгемдаш кўлмым умыла. Регулятивный

	мураш.	формыжо.	калыкмут, тушто-влак.	влакым кӱлеш падеж формышто кучылташ, образец почеш пашам ышташ. Программыште ончыктым кугытан монологым чонаш, марла текстым чын лудаш, текст гыч мутланаш куло информацийым анлын мошташ. Деепричастий + полшышо глагол конструкций (чонештен каяш) да тудын шорымо формыжым мутланымаште кучылтмаш.	Мут-влакым кӱлеш падеж формышто кучылтеш, образец почеш пашам ышта. Познавательный Мутланымаште йонылышым ыштымыжым шижеш, йолташыжын йонылышыжым ужын мошта, темлыме образец почеш пашам ыштен мошта. Коммуникативный Программыште ончыктым кугытан монологым чона. марла текстым чын лудеш, текст гыч мутланаш куло информацийым налын мошта.
11-ше тема Удырамаш пайрем (1 урок) 1.Удырамаш пайрем. Авалан полкем ямдылымаш.	Полеклаш, полшаш, пуракым ӱшташ, кӱварым ӱшташ, кӱмыж-совлам мушкаш; Тый тудлан мом полеклет? Мом ышташ полшет? Шыман, порын, шокшын, арун, яндарын.	Винительны й, дательный падеж-влак. -н (- ын) суффикс дене наречийым чонымаш. Глаголын 2-шо эртыше жапше (3- шо лица, ед. числа).	Д.Исламов. «Кандаше», С.Николаев. «Ава», «Ончалза могай ме улына», М.Майн. «Маркай», «Чыве, коля да кӱдыр», калыкмут-влак.	Удырамаш пайрем нерген каласен мошташ. Темлыме образец почеш мутланаш, упражнений -влакым ыштен мошташ. Глаголым	Личностный Удырамаш пайрем нерген материалым пала, авам пагала, йората, саламла, кулеш годым полша. Регулятивный Темлыме образец почеш мутлана, упражнений-влакым ыштен мошта.Глаголым кулеш лицаште кучылт мошта. Познавательный

				кулеш лицаште кучылт мошташ.	Глагол-влакым чын формышто кучылтеш, текст гыч кулеш информацийым муын мошта. <i>Коммуникативный</i> Глаголым чын формышто кучылтын, йодышым шында, предложенийым чона. Текстым чонымаште этикет шомакым кучылт мошта.
12-шо тема Марий пайрем (2 урок) 1.Марий пайрем. Марий пайрем кочкыш. 2.«Васлий кугызам вашлиймаш» сценка.	Рошто, Шорыкйол, ўярня, Кугече; ўяча, перемеч, когыльо, мелна, ложаш, сакыр, ўй, шор, шинчал, муно, мўй; руашым лугаш, кўэшташ, лўнгалтыш дене лўнгалташ, ойлаш.	Глаголын спряженийжым, желательный наклоненийжым ушештараш.	«Васлий кугызам вашлиймаш» сценка, «Уярня» (муро), А.Новиков. «Мелнам кўэштын».	Марий пайрем, йула нерген материалым палаш да каласен мошташ. Образец почеш пашам ышташ, мут-влакым кўлеш формышто кучылташ. Йолташлан канашым пуаш. Марий пайрем, йула нерген материалым шке гыч кычал мошташ, йолташ- влаклан ойлен керташ. Пайрем нерген марла мурым мурен мошташ.	<i>Личностный</i> Марий пайрем, йула нерген материалым пала. <i>Регулятивный</i> Образец почеш пашам ышта, мут-влакым кўлеш формышто кучылтеш. Йолташлан канашым пуа. <i>Познавательный</i> Марий пайрем, йула нерген материалым шке кычал мошта, йолташ-влаклан ойлен кертеш. <i>Коммуникативный</i> Пайрем нерген марла мурым мурен мошта.
13-шо тема Уна толеш (2 урок)	Костенеч, торык; ямдылаш,	Глаголын 2- шо эртыше жапше	А.Горохов. «Когыльо»,	Действийым ончыктышо мут-	<i>Личностный</i> Устелтўрыштў шкем сайын

1. Уна толеш. 2. Унам сийлымаш. Устелторышто шкем кучен моштымаш.	ўстелторыш шындаш (шинчаш), чайым йўкташ, унала толаш (каяш), сийленам, кочкинам; тўрло-тўрло кочкишым ямдылаш; иквереш; мемнан дек, торт дене; иледа-кутыреда, айста; когыльымат, торыкымат, мелнамат,...); йўктенамат, пукшенамат.	(1, 2, 3-шо лица ед. числа). -ат частицан мутым кучылт мошташ.	«Рывыж ден турня», «Ола чыве».	влакым чын кучылташ. Темлыме ситуаций дене келшымым але келшыдымым мутланымаште кучылташ. Сўрет почеш йодышым шындаш, вашмутым пуаш. Шкем ўстелтўрыштў кучымо нерген предложенийым чонаш. Калык кочкиш нерген текст гыч кўлеш информацийым налын мошташ. Теме почеш, диалогым чонаш.	кучаш кўлмым умыла. Калык традицийым воспитаний пашаште кучылташ кўлмым умыла. Регулятивный Действийым ончыктышо мут-влакым чын кучылтеш. Темлыме ситуаций дене келшымым але келшыдымым мутланымаште кучылтеш. Познавательный Сўрет почеш йодышым шында, вашмутым пуа. Шкем ўстелтўрыштў кучымо нерген предложенийым чона. Калык кочкиш нерген текст гыч кўлеш информацийым налын мошта. Коммуникативный Теме почеш йолташ дене пашам ышта, диалогым чона. Тергыме пашам эртар.
14-ше тема Эрдене (2 урок) 1. Эрдене. 2. Чывыжат воштылеш.	Пўйым эрыкташ, шўргым (шўйым, пылышым) мушкаш, солык дене ўшташ, воштончышыш ончаш, мондаш; арун, содор, лавыран; монден омыл, мушкын огыл; мушкаш ида мондо.	Глаголын 2-шо эртыше жапше да тудын шорымо формыжо (1, 2, 3-шо лица, ед. числа). Глаголын повелительный наклоненийже да тудын шорымо формыжо.	В.Сапаев. «Тазалык», Гр.Иванов. «Чывыжат воштылеш», М.Майн. «Мутланымаш».	Эрдене мом ыштыме нерген, шкем арун кучымо нерген каласен мошташ. Темлыме образец почеш предложени йым чонен мошташ. Возымаште	Личностный Эрдене мом ыштыме нерген, шкем арун кучымо нерген каласен мошта. Регулятивный Темлыме образец почеш предложенийым чонен мошта. Возымаште йонгылышым ужын мошта. Познавательный Сўрет почеш шке гыч текстым чонен мошта, теме почеш

				йонгылышы м ужын мошташ. Сүрет почеш шке гыч текстым чонен мошташ, теме почеш мутланымаште ешартыш информаци йым кучылташ.	мутланымаште ешартыш информацийым кучылтеш. Коммуникативный Почеламутым сылнын лудеш, сүрет почеш мутланымашым чона, ситуаций почеш изирак диалогым ышта.
15-ше тема Физкультурник улына (1 урок) 1.Физкультурник улына. Мемнан классын (школын) эн тале спортсменже.	Тале, писе, эн тале, эн талын, эн писе, эн писын; куржаш, куржталаш, бассейныш кошташ, футбол дене модаш, ече (коньки) дене мунчалташ; мардеж гай, Онар гай таза лияш манын,...	Пале мутын да наречийын превосходный степеньышт. Гай почеш мут.	В.Данилов. «Физкультурник улына».	Тунемме мут- влакым мутланымаште чын кучылташ, темлыме образец почеш шке кече режимым возен мошташ. Марий модыш- влак нерген палымашым келгемдаш, шке гыч информацийым муаш. Ситуаций почеш изи диалогым чонен мошташ. Гай почеш мутым предложенийышт е кучылт мошташ.	Личностный Спорт дене келшымашын пайдажым умыла, режим почеш илмашын кулешлыкшым пала. Регулятивный Тунемме мут-влакым мутланымаште чын кучылтеш, темлыме образец почеш шке кече режимым воза. Познавательный Марий модыш-влак нерген палымашым келгемда, шке гыч информацийым муэш. Коммуникативный Ситуаций почеш изи диалогым чонен мошта. Теме почеш шке кече режим нерген ойлен мошта, йолташ деч кече режим нерген

					йодыштеш.
16-шо тема Пўртўс (2 урок) 1.Чодырасе кушкыл, саска, янлык да кайык нерген каласкалымаш. 2.Ий мучко тунеммым ушештарымаш.	Куэ, тумо, кож, пўнчо, писте, шопке, турий, когорчен, шиште, сузо, музо, кўдыр, орш, тумна, тумнаиге, карака, нужгол, олане, кырыш, шийгол; колым кучаш, кайыкым аралаш.		И.Осмин. «Чодыраште», С.Николаев. «Куэ», В. Упымарий. «Кайыкым ида орландаре», М.Казаков. «Ер серыште», «Кируш колым кучен», «Мландыжат шем рокан», И.Осмин. «Шочмо мланде», «Рывыж ден тумна».	Образец почеш пашам ышташ, мут-влакым кулеш формышто кучылташ. Йолташлан канашым пуаш. Походыш коштмо правил-влак нерген информацийым шке гыч кычал мошташ, йолташ-влаклан ойлен кертеш. Поход нерген марла мурым мурен мошташ.	Личностный Чодырашке коштмо правил-влакым шукташ кулмым умыла, шочмо кундемысе пуртусым аралшашым пала. Регулятивный Образец почеш пашам ышта, мут-влакым кулеш формышто кучылтеш. Йолташлан канашым пуа. Познавательный Походыш коштмо правил-влак нерген информацийым шке кычал мошта, йолташ-влаклан ойлен кертеш. Коммуникативный Поход нерген марла мурым мурен мошта.